

Évközi 20. vasárnap

Ef 5,15–20

Használjátok fel az időt!

¹⁵Gondosan ügyeljetez tehát arra, hogyan élte: ne balgán, hanem bölcsen. ¹⁶Használjátok fel az időt, mert rossz napok járnak. ¹⁷Ne legyetek értetlenek, hanem értsétez meg az Úr akaratát. ¹⁸Ne részegeskedjetez, mert a bor léhaságra vezet, inkább teljetez el lélekkel. ¹⁹Egymás közt énekeljetez zsoltárt, himnuszt és szent énekeket. Énekeljetez és ujjongjatez szívből az Úrnak. ²⁰Adjatez hálát mindig mindenért Urunk, Jézus Krisztus nevében az Istennek, az Atyának.

Több kutató állítja, hogy az efezusi levél íróját és a katolikus levelek íróját is erősen befolyásolta az a társadalmi változás, amely az évszázad második felében a keresztény közösséget körülvette. A jeruzsálemi zsidó templom felgyújtása, a Néró-féle keresztény üldözések és a politikai zűrzavarok a városok pogány lakosságát a keresztény közösségek ellen fordították. Pedig addig a keresztény életet élő közösség a görög polisz üdítő színtelje volt. A keresztény közösség tagjait valami furcsa, érthetetlen tisztelet övezte, amit maguk is élveztek, úgy érezvén erényes életük társadalmi jutalmaként elfogadhatják a pogány közösségtől.

A megváltozott társadalmi reakciók elbizonytalanították a keresztények egy részét, néhányan talán pizkos alkukat is kötöttek pogány barátaikkal a túlélésük érdekében (12. v.). Az efezusi levélnek ebben a részletében az író célja az, hogy megőrizze a keresztény közösséget a külső nyomás miatt létrejött belső zűrzavartól, és a rossz napokban is szilárd, értékes keresztény életre buzdítsa (16. v.). A feszültségek feloldására nem megoldás a részegség vagy más feszültségoldó technika, hanem Isten Lelkének ereje, a keresztény imádság elmélyítése. A fenti szentírási szöveg, arról tanúskodik, hogy a keresztény közösség tagjai minden különösebb probléma nélkül átvették és használták az ószövetségi imádságok legszebb gyűjteményét, a zsoltárok könyvét. Sőt ezek modorában kialakult a keresztény himnuszköltészet, amelynek legszebb darabjait, a szeretethimnuszt és a szenvedő és engedelmes Jézusról szóló himnuszt éppen a páli levéllírodalom őrizte meg számunkra. A keresztény közösségben a gregorián dallamokat megelőzően zsinagógai énekekből és arám és görög dallamokból kialakult az ókeresztény liturgikus énekek dallamvilága. Ez alapvetően különbözik az orgiasztikus kultuszok érékeket felkorbácsoló énekeitől.

A keresztény közösségnek ebben a külső feszültségektől terhelt időszakában az összefogásra és az érlelődésre van szüksége. Lelki, életmódbeli és esztétikai egységesülésre, hogy tagjai könnyebben értsék meg egymást, és könnyebben tudjanak egymásnak segíteni. Szokás azt mondani, hogy bajban ismerzik meg a jó barát. Vagyis, a nehézségekben derül ki, ki a jó barátunk, illetve mennyire segítőkész.

Minden üldözés, így a keresztényüldözés is „idegháború”, megterheli az egyén és az egész közösség idegeit. Ilyen esetekben a gyengébb idegrendszerrel rendelkezők meglepő dolgokat művelnek, talán még önmaguk előtt is érthetetlen és veszélyes viselkedésre ragadtatják magukat. A közösségi összefogás ilyenkor nagyon fontos. Ha a keresztények nem védik meg egymást, senki sem fogja megvédeni őket. Ha a keresztények más, valláson kívüli feszültségoldó technikákat keresnek, az csak lelki züllésükhöz és nem épülésükhöz vezet. Ilyenkor van nagy szükség arra, hogy a lelkileg erősebbek és a tapasztaltabbak segítsék a gyengébbeket. A legnagyobb véték a keresztény közösség ellen, amikor a bajba került, szenvedő tagjait magára hagyják a vezetők és a többi tag. Isten a bűnösökkel sem tesz így, hát még a gyengékkal, akiket mindig felkarol. Üldözések és nehézségek idején erre kell felhasználni az időt.